

NEMZETI FEJLESZTÉSI
MINISZTERIUM

Stratégiaiák, tervek az energiahatékonyság jövőjével kapcsolatban

Körtvély Zoltán

Zöldgazdaság-fejlesztésért és Klímapolitikáért felelős Helyettes Államtitkárság

Energiahatékonysági Programok Osztály

osztályvezető

2011. május 25.

Zöldgazdaság-fejlesztési potenciál

Zöldgazdaság

- A **zöldgazdaság** olyan gazdasági modell, amelynek eredményeként javul az emberi élet minősége és a társadalmi egyenlőség, a környezeti kockázatok és az ökológiai lábnyom csökkenése az ökológiai rendszerek által nyújtott szolgáltatások bővülése mellett.
- Új közgazdasági paradigma
 - Az anyagi javak előállítása és a jólét nem a környezeti kockázatok, ökológiai szűkösségek és társadalmi egyenlőtlenség növelése árán valósul meg
 - Olyan alacsony karbon-intenzitású, erőforrás hatékony, és társadalmilag befogadó gazdasági modell, amely fontosnak tartja:
 - természeti tőkét, abba beruházásokat eszközöl,
 - a fosszilis tüzelőanyagokat tiszta- és „low carbon” technológiákkal helyettesíti,
 - szembenéz a klímaváltozással járó problémákkal,
 - munkahelyeket teremt és csökkenti az import függőséget.

Fenntartható gazdaság

Megújuló energia

Zöldgazdaság

Energiahatékonyság

Környezetipar

Magyarország energetikai helyzetképe

- Energiafüggőségünk meghaladja a 62%-ot
- Saját fosszilis energiakészletünk korlátozott
- Földgázfelhasználásunk túlsúlyos, 82%-át importból szerezzük be
- Erőműparkunk előregedő stádiumban van
- **Megújuló energia hasznosításunk mindössze 7,3%**
- **Épületeink energiafelhasználása pazarló**

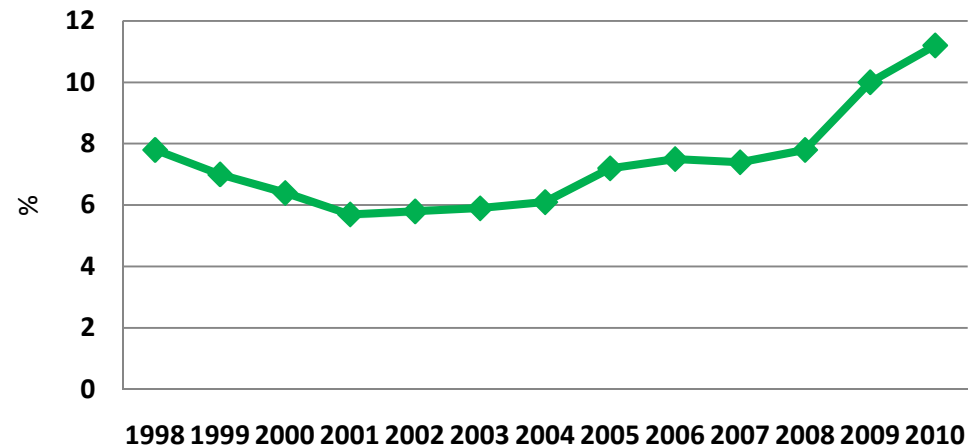
Jelentős potenciál az épület szektorban

- *Az összes felhasznált energia közel 40 %-át épületeinkben használjuk fel*
- Épületeink a legnagyobb CO₂ kibocsátók
- Magyarország 4,3 milliós épületállománya közel 70 %-a korszerűsítésre szorul, az állomány egyötöde sűrűn beépített városi környezetben található - „F” vagy annál gyengébb energetikai besorolású
- Középületeink, és a hazai tulajdonban lévő KKV szektor épületei is rossz hőtechnikai adottságokkal rendelkeznek

Foglalkoztatási potenciál

Munkanélküliségi ráta (1998-2010)

Megújuló és alternatív energiák

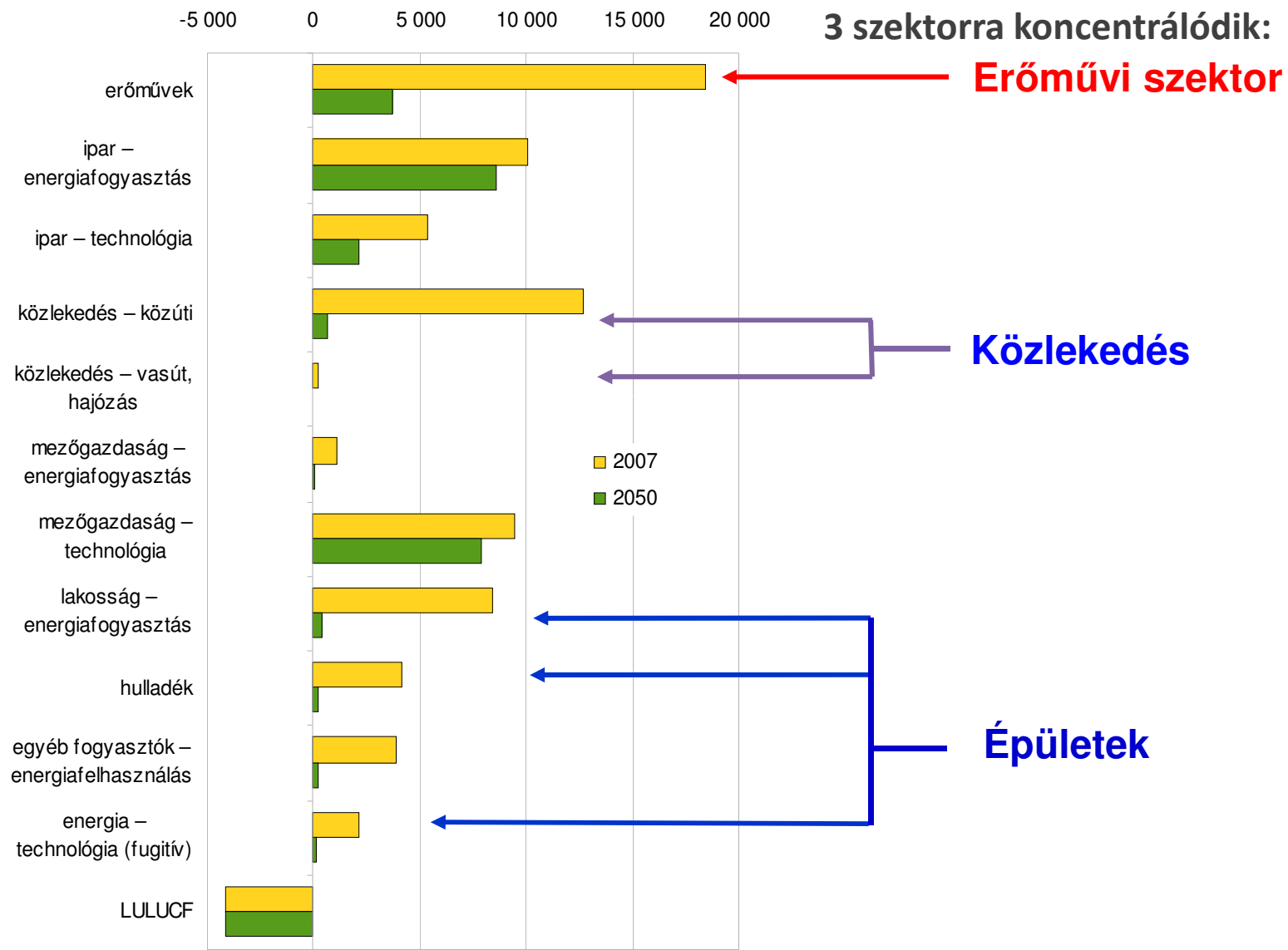
- **70–90 ezer új munkahely**
- Erdő- és mezőgazdasági megrendelések (biomassza)
- Szolár-rendszerek, hőszivattyúk, tüzeléstechnikai berendezések **gyártása, installálása**
- Magasan képzett munkaerő (K+F+I, rendszerkarbantartó mérnökök)
- Új munkahelyek, új stabilan kereső csoportok (elkölthető jövedelem) – másodlagos kereslet növekedés

Energiahatékonysági programok

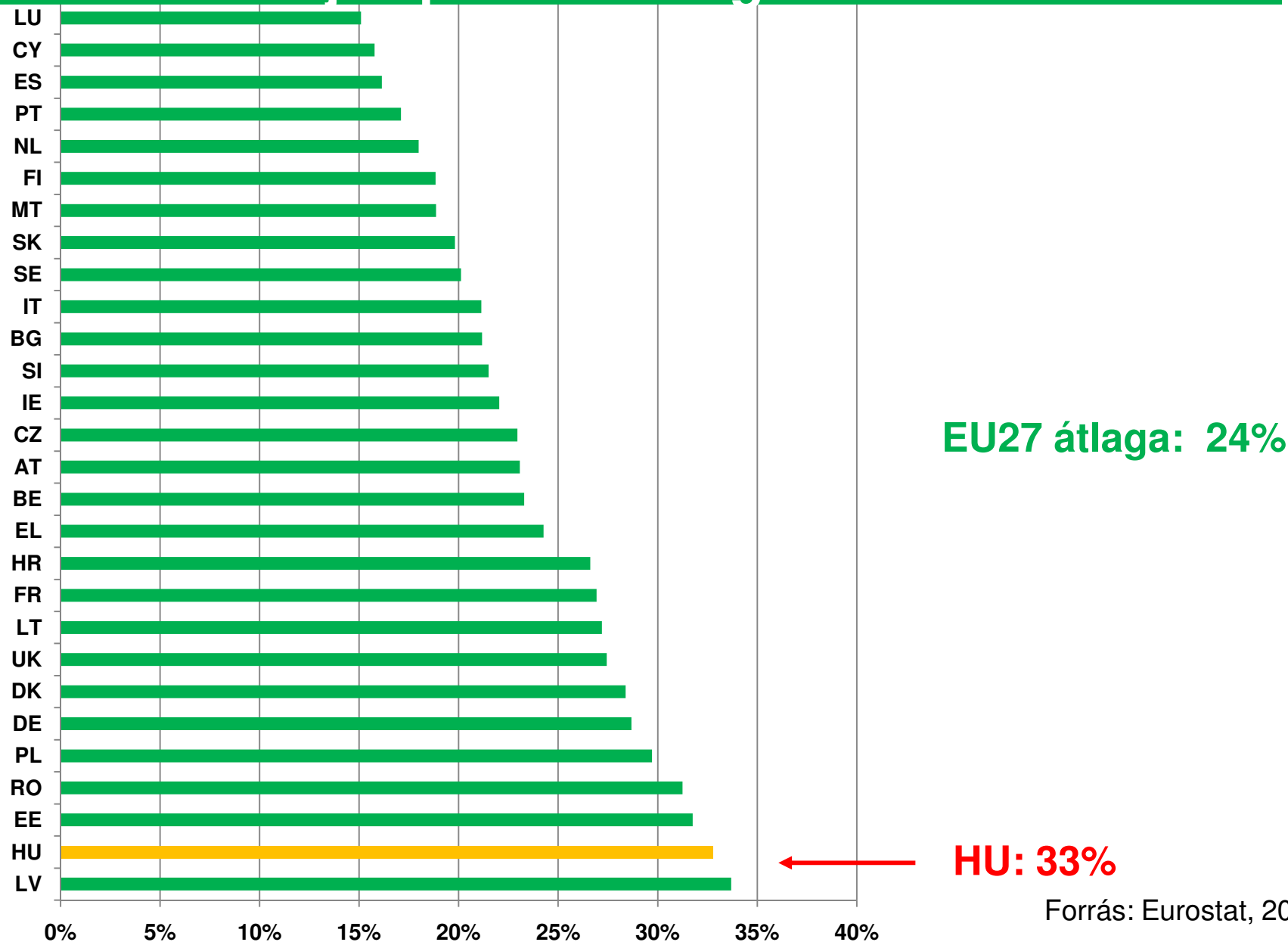
- A tervezett két évtizedes épületenergetikai program 70–90 ezer új munkahelyet eredményezhet
 - 60-70% **építőipar**
 - 30-40% **kapcsolódó ágazatok** (beszállító, energetikai audit, tervezés)
- Stabil megrendeléssel bíró építőipari kis- és középvállalkozások

Energiahatékonyság

Dekarbonizációs potenciál

Háztartások energiafogyasztásának részaránya a teljes primer energia-felhasználásban

Uniós kötelezettségek – energiahatékonyság I.

Az Európai Parlament és a Tanács 2009/28/EK irányelve (RED) és az Európa 2020 Stratégia szerint:

A klímaváltozás és energiahatékonyság területén elfogadott uniós szintű kiemelt célkitűzés 2020-ra három számszerű cél elérésére kell törekednünk:

- a megújuló energiaforrások részarányának **20 százalékra** történő növelését;
- a teljes energiafelhasználás **20 százalékos** mérséklését,
- valamint az üvegházhatású gázok kibocsátásának **20 százalékos** csökkentését (az 1990-es bázisévhez képest).

Uniós kötelezettségek – energiahatékonyság II.

Energia-végfelhasználás hatékonyságáról és az energetikai szolgáltatásokról szóló 2006/32/EK **irányelv (ESD)** előírja a tagállamoknak:

- a) Nemzeti Energiahatékonysági Cselekvési Terv elkészítését az Európai Bizottság által meghatározott tartalmi és formai keretek között a 2008-2016 közötti 9 éves időszakra;
- b) annak időszakos felülvizsgálatait.

I. NEHCsT felülvizsgálata, azaz a II. NEHCsT elkészítésének határideje:
2011. június 30.

A II. NEHCsT elsődleges **célja** a rendelkezésre álló források hatékony felhasználásával **a lehető legnagyobb mértékű megtakarítás elérése a végső energiafelhasználásban 2016-ig.**

2008 – 2016: Ezen időszak alatt összesen **9% energiamegtakarítás** elérésére kell törekedni a végfelhasználásban.

Uniós kötelezettségek – energiahatékonyság III.

Az Európai Parlament és a Tanács 2010/31/EU irányelve (2010. május 19.) az épületek energiahatékonyságáról:

- Az épületek energiahatékonyságára vonatkozó minimumkövetelményeket úgy kell meghatározni, hogy a költségek szempontjából optimális egyensúly jöjjön létre a szükséges beruházások és az épület teljes élettartamára vetített energiaköltség-megtakarítás között.
- A direktíva szerint szükség van az olyan épületek számának növelésére, amelyek nemcsak teljesítik a jelenleg érvényben lévő minimumkövetelményeket, hanem túlteljesítik azokat.
- A tagállamoknak nemzeti programot kell kidolgozniuk a közel nulla nettó energiaigényű épületek számának növelése érdekében.

Energiapolitikai célkitűzések

- **Energia importfüggőség csökkentése:**
 - energiatakarékossággal,
 - **energiahatékonysággal,**
 - megújulók részarányának növelésével,
 - beszerzési útvonalak és források diverzifikálásával
- **Állam szabályozó szerepének növelése**
- **Új alkuk az energiaszolgáltatókkal**
- **Támogatások extraprofittá konvertálásának megakadályozása**
- **Kapcsolódó ipar tudatos fejlesztése**
- **Energiaszegénység csökkentése**
- **Fogyasztóvédelem szerepének megerősítése**
- **Stratégiaalkotás**
 - **Megújuló Energia Hasznosítási Cselekvési Terv**
 - **Energiastratégia 2030 – kitekintéssel 2050-re**

Stratégiák

Stratégiaiák - Összhang

Új Széchenyi Terv Zöld Gazdaság – Megújuló Magyarország fejezet - mint keret -

- **Egységes stratégiai célrendszer kialakítása;** az Energiastratégia összehangolása a NÉS-el, NCST-el, Energiahatékonysági Akciótervvel, Épületenergetikai Programmal, stb.)
- **Jogszabályi környezet összhangba hozása a fenti stratégiákkal,** mind törvényi (pl. GET, VET) mind rendeleti szinten (pl. árrendeletek, KÁT szabályozása)
- Stratégiákkal összhangban levő standardok bevezetése (pl. épületenergetika, távhő hálózatok esetében)
- Pénzügyi rendszerek (pl. NFÜ pályázatok, költségvetés) és egyéb ösztönzők (pl. adókedvezmények, kedvezményes hitelek) adaptálása

Stratégiák

- **Nemzeti Energiastratégia 2030-ig (kitekintéssel 2050-re)**
- **Magyarország Nemzeti Reform Programjában megjelenő EU 2020 célkitűzések**
- **Új Széchenyi Terv 2020-ig – zöld kitörési pontok**
- **Magyarország Megújuló Energia Hasznosítási Cselekvési Terve (NCST) – 2020-ig**
- **Magyarország II. Nemzeti Energiahatékonysági Cselekvési Terve – 2016-ig**
- **Európai Unió 2011. évi Energiahatékonysági Terve – 2020-ig**

Nemzeti Energiastratégia

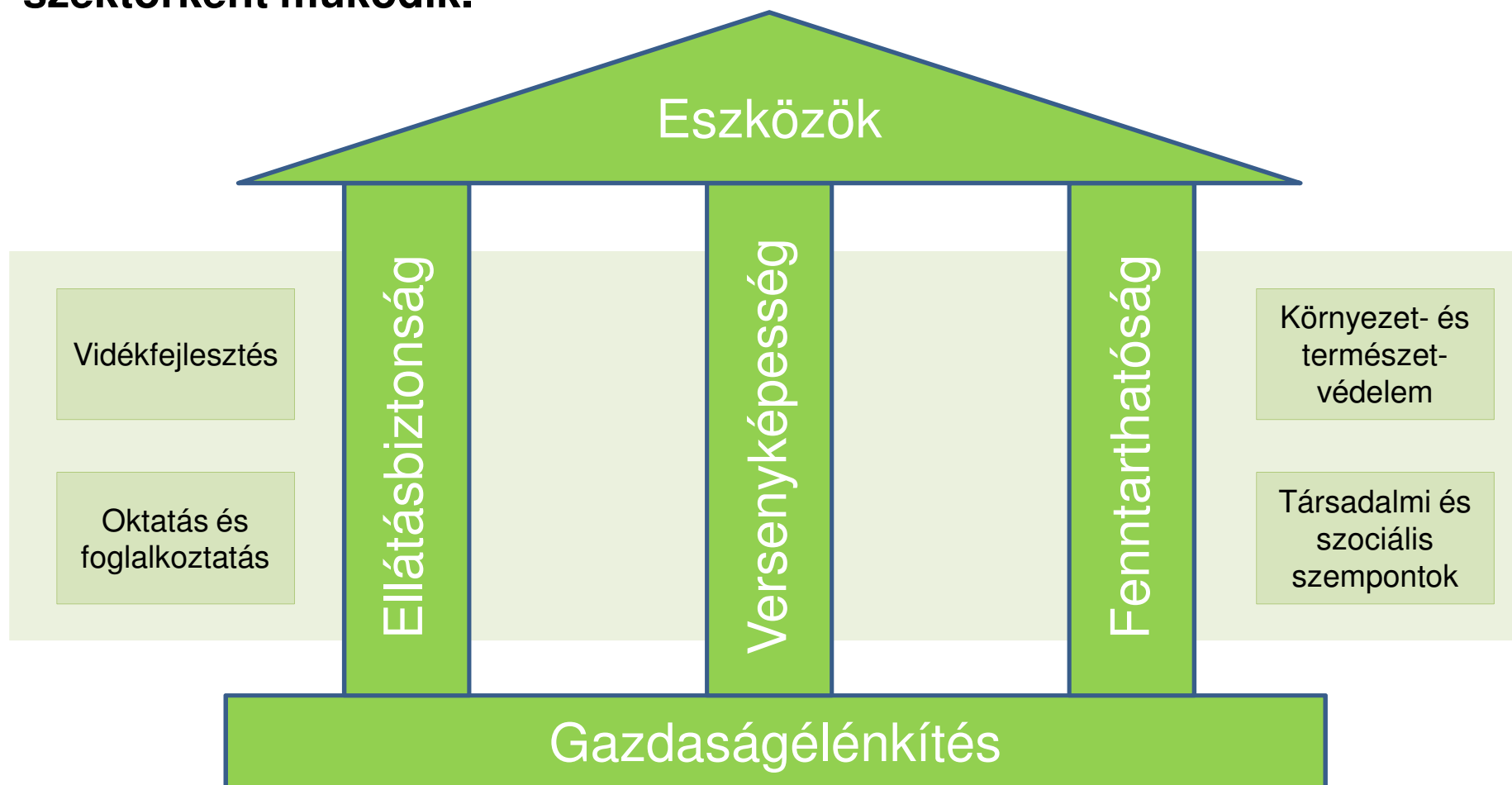
Ebben a kiszolgáltatott helyzetben szükséges egy „túlélési” stratégia megalkotása a fenntarthatóság jegyében. Ezt a szerepet kívánja betölteni a Nemzeti Energiastratégia.

Mottó: *Függetlenedés az energiafüggőségtől*

A függetlenedés fő eszközei egyben a fenntarthatóság felé tett fontos lépések is: energiatakarékosság, megújuló energia a lehető legmagasabb arányban, biztonságos atomenergia és az erre épülő közlekedési elektrifikáció, közös európai energia infrastruktúra és piac, multifunkcionális mezőgazdaság.

Nemzeti Energiastratégia célrendszere

Fő cél: **fenntartható** és **biztonságos** energiaellátás megteremtése, amely a gazdaság **versenyképességét** maximálisan kiszolgáló szektorként működik.

Magyarország Nemzeti Reform Programja - Európa 2020 célkitűzések

A lisszaboni stratégia továbbfejlesztése

5 számszerűsített célkitűzés:

1. Foglalkoztatási célok - **75%** (20-64 évesek)
2. Szegénységben vagy társadalmi kirekesztettségben élők arányának csökkentésére vonatkozó célok - **20 millió fő**
3. Oktatáspolitikai célok - **iskolaelhagyás < 10%, diplomások min. 40%**
4. K+F célok - **GDP 3%**

5. Energia- és klímapolitikai célok: (20%, 20%, 20%)

Magyarország vállalásai:

- megújuló energiaforrások részarányának **14,65%-ra** növelése
- **10%-os teljes energiamegtakarítás**
- az EU emisszió-kereskedelmi rendszerén kívül az üvegházhatású gázok kibocsátásának (2005-ös szinthez képest) **legfeljebb 10%-os növekedése**

A magyar gazdaság kitörési pontjaira építve az Új Széchenyi Terv 7 programot jelöl meg, melyből az egyik:

Megújuló Magyarország – Zöld gazdaságfejlesztés

A zöldgazdaság fejlesztése összhangban áll Magyarország és az EU energia- és klímapolitikájának legfontosabb stratégiai céljaival, hogy a hosszú távú szempontokat is mérlegelve optimalizáljuk az ellátásbiztonság, a versenyképesség és a fenntarthatóság, mint elsődleges célok együttes megvalósulását.

A zöldgazdaság-fejlesztési program legfontosabb célkitűzései:

Az energiaellátás diverzifikálásával és a környezetipar fejlesztésével élhetőbb, energia- és költségtakarékosabb intézményi és gazdasági szerkezet kialakításának elősegítése, amely a hazai adottságokra alapozva új munkahelyeket hozhat létre és hozzájárul a vidék kiegyensúlyozott, fenntartható fejlődéséhez.

Megújuló energia hasznosítási NCST

Az NCST célja és célrendszere

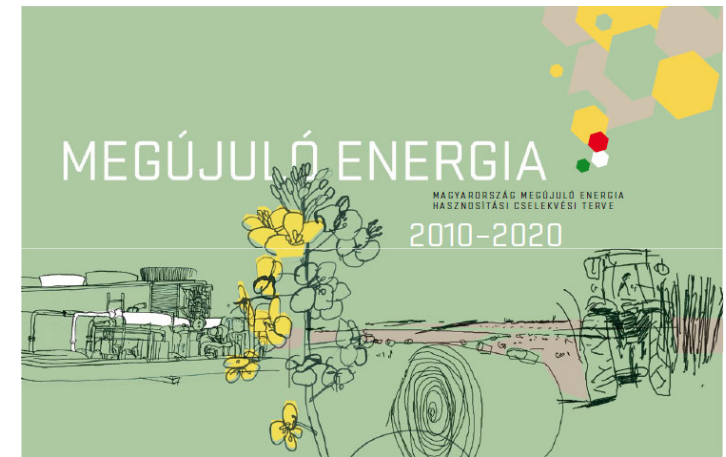
A megújuló energiák hasznosítására való áttérés nem cél, hanem **eszköz!**

Primer célok:

- 1) Munkahely-teremtés
- 2) Külső energiafüggőség csökkentése
- 3) Versenyképesség fokozása
- 4) Vidékfejlesztés
- 5) Életkörülmények javítása

Szekunder célok:

- 1) Ellátásbiztonság
- 2) Fenntarthatóság
- 3) Gazdaságélénkítés
- 4) Az energiaszegénység csökkentése

II. NEHCsT

Az Európai Parlament és Tanács az **Energia-végfelhasználás hatékonyságáról és az energetikai szolgáltatásokról**, szóló 2006/32/EK **irányelve (ESD)** előírja a tagállamoknak:

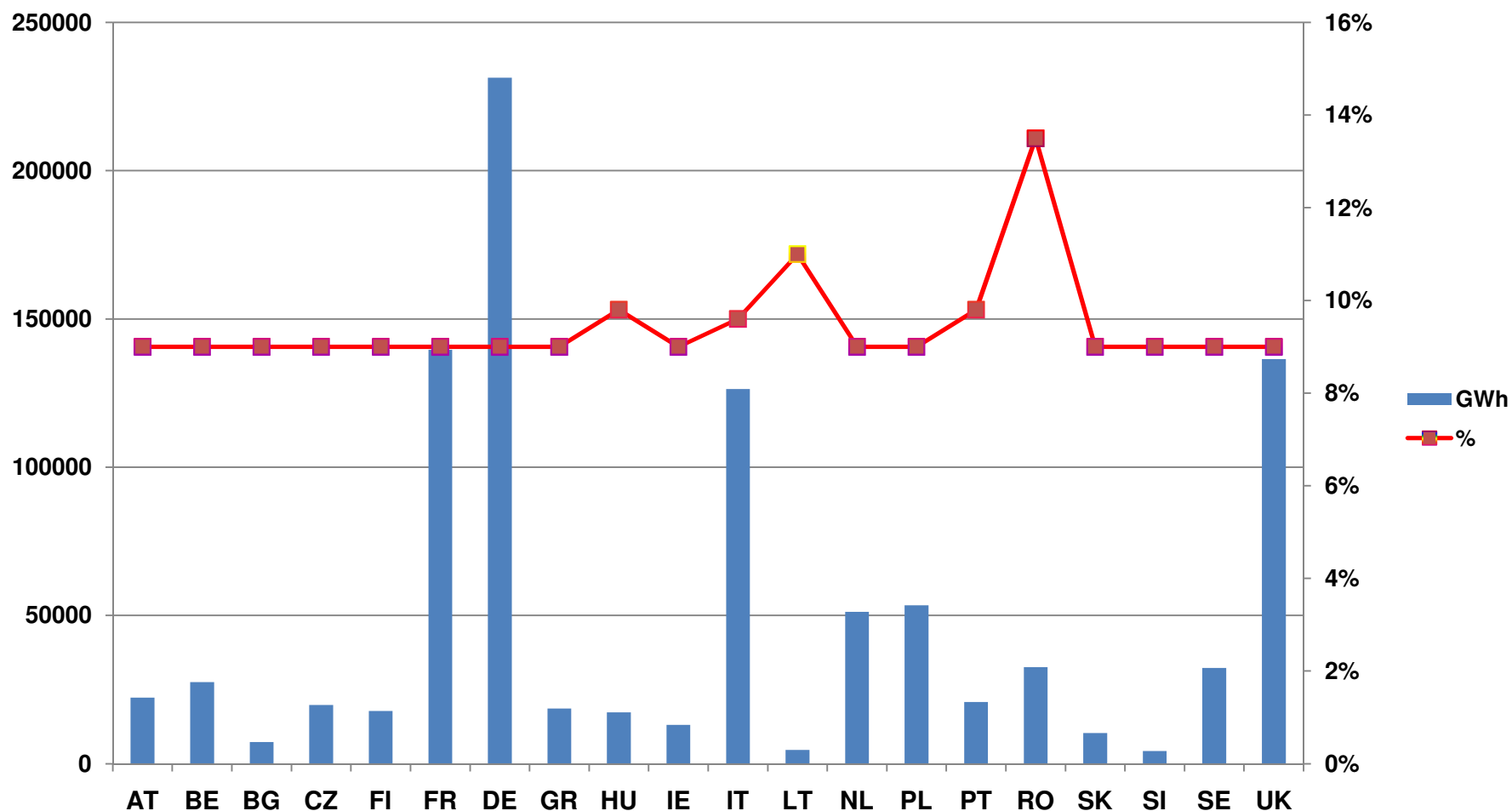
- a) Nemzeti Energiahatékonysági Cselekvési Terv elkészítését
- b) annak időszakos felülvizsgálatait.

Határidők – Európai Bizottság felé benyújtás

- **I. NEHCsT - 2007. június 30-ig**
- **I. NEHCsT felülvizsgálata, azaz a II. NEHCsT - 2011. június 30.**
- **II. NEHCsT felülvizsgálata, azaz a III. NEHCsT - 2014. június 30.**

Energiahatékonyság terén elérni kívánt célok

Az EU tagországok által 2016-ig elérni kívánt energiahatékonyság csökkentési célok az I. NEHCsT alapján
(GWh-ban és %-ban kifejezve)

II. NEHCsT és az ESD viszonya

Az ESD Irányelv rögzíti:

„A tagállamoknak - az Európai Bizottság által meghatározott tartalmi és formai keretek között - **Nemzeti Energiahatékonysági Cselekvési Tervet kell készíteni a 2008-2016 közötti 9 éves időszakra.**”

„Ezen időszak alatt **összesen 9% energia-megtakarítás elérésére kell törekedni a végfelhasználásban.**”

Ennek megfelelően Magyarország II. Nemzeti Energiahatékonysági Cselekvési Terve azokat a már folyamatban lévő, illetve tervezett energiahatékonysági intézkedéseket vázolja fel, amelyekkel Magyarországon - az ESD Irányelvben meghatározott ágazatok - végső energiafelhasználását, a 2008-2016. közötti időszak 9 évében átlagosan évi 1%-kal lehet mérsékelni.

Mi a célja, szerepe II. NEHCsT-nek?

A II. NEHCsT elsődleges célja a rendelkezésre álló források hatékony felhasználásával a lehető legnagyobb megtakarítás elérése a végső energiafelhasználásban 2016-ig.

A NEHCsT-ek (I.-II.-III.) a tagállamok és az Európai Bizottság jelentős szakpolitikai eszközei, segítséget nyújtanak az integrált energiapolitika kialakításában mind nemzeti, mind közösségi szinten.

Európai Unió 2011. évi Energiahatékonysági Terve

Magyarország támogatja az EU 2011. évi Energiahatékonysági Terv általános célkitűzéseit, különös tekintettel:

- a közszektor példamutató szerepére az energiahatékonyság növelésében;**
- az új energiafogyasztói és –termelői területek bevonására, mivel ezáltal a teljes ellátási lánc lefedésre kerül;**
- az Európai Bizottság által nyújtandó támogatásokkal és eszközökkel megvalósítható nemzeti energiahatékonysági programokra;**
- a kis- és középvállalkozások kiemelt prioritására.**

Jövőbeni Feladatok

Épületenergetikai Stratégia – 2011. év vége

Szükségessége:

- Magyarországon a 4,2 milliós épületállomány legalább 70%-a felújításra szorul;
- A felhasznált összes energia 40%-át az épületeinkben használjuk el, melynek mintegy kétharmada a fűtés és hűtés számlájára írható;
- Az épületeink a legnagyobb CO₂ kibocsátók, jócskán megelőzve az ipart, a közlekedést és a földhasználatot;
- Az energiaszámlák a családok és közintézmények költségvetésének egyre nagyobb hányadát teszik ki;
- A nemzetgazdaság szintjén a fűtési célú földgáz igény az importfüggőség alapvető okát képezi.

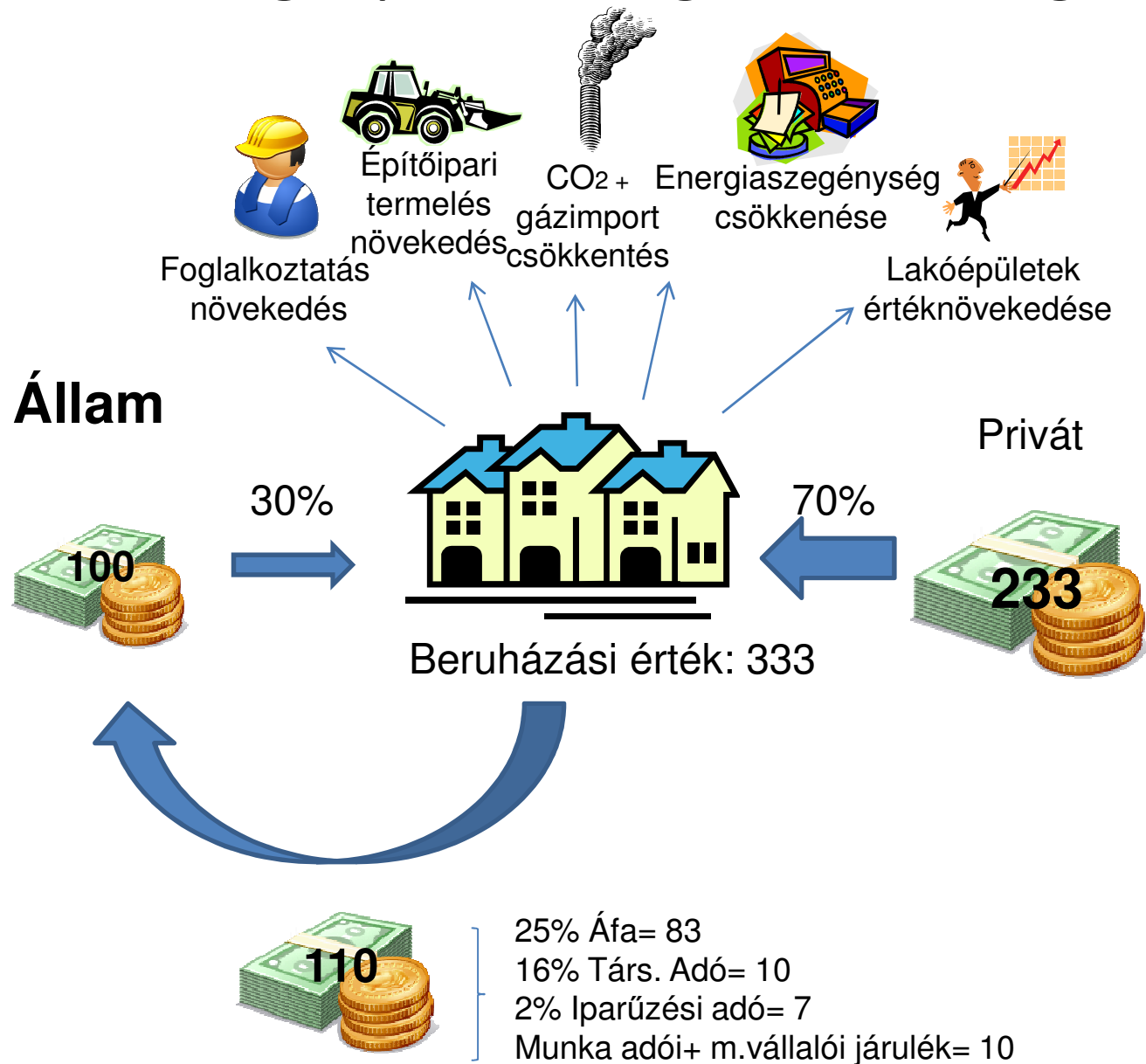
Épületenergetikai Stratégia – 2011. év vége

Célja:

Egységes keretbe foglalja:

- a lakóépületeket , középületeket , ipari és mezőgazdasági épületeket**
- az energiahatékonyságot és a megújuló energiaforrásokat;**
- a felújítást és az energiahatékony új építést.**

Lakossági épületenergetikai támogatás

NEMZETI FEJLESZTÉSI
MINISZTERIUM

Köszönöm megtisztelő figyelmüket!